

Dictamen núm. 38/2026 relatiu a l'avantprojecte de Llei Agrària de les Illes Balears

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent:

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. En data 21 d'agost de 2026 va tenir entrada una sol·licitud de dictamen signada pel secretari general de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, corresponent a l'avantprojecte de Llei agrària de les Illes Balears.

Segon. En data 31 d'agost de 2026 es va trametre a la Conselleria requeriment d'esmena.

Tercer. En data 3 de setembre de 2026 es va rebre resposta al requeriment d'esmena, signat pel conseller d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, juntament amb documentació tramesa per la Conselleria de referència.

Quart. D'acord amb el que preveu l'article 32.3 del Reglament d'organització i funcionament d'aquest Consell, aprovat pel Decret 67/2010, de 28 de maig, la Comissió permanent, convocada de manera virtual mitjançant correu electrònic, va designar la comissió de treball d'Economia, desenvolupament regional i medi ambient, com a l'òrgan competent per raó de la matèria per elaborar la proposta de dictamen.

Cinquè. El dia 8 de setembre de 2026 s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES.

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 1

Sisè. En data 10 de setembre de 2026 es va rebre document signat pel conseller d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, corresponent a sol·licitud de tramitació per via d'urgència de la petició de dictamen al Consell Econòmic i Social en relació a l'avantprojecte de Llei Agrària de les Illes Balears.

Setè. En data 16 de setembre de 2026 es va signar la Resolució del president del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears per la qual es declara la urgència en la tramitació del procediment per a l'aprovació del dictamen relatiu a l'Avantprojecte de Llei agrària de les Illes Balears.

Vuitè. El conseller d'Agricultura, Pesca i Medi Natural es troba legitimat per a sol·licitar aquest dictamen, amb caràcter preceptiu, d'acord amb el que disposa l'article 2.1.a) de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, i l'article 31 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament.

Novè. Segons l'índex aportat per la conselleria, l'expedient consta de:

1. Tràmit de consulta prèvia:
 - Memòria de consulta prèvia
 - Resolució de consulta prèvia
 - Certificat de visites de consulta prèvia
 - Al·legacions a consulta prèvia
2. Inici:
 - Resolució d'inici
3. MAIN-primer versió de la Memòria abans d'informació pública
4. Tràmit d'informació pública:
 - Avantprojecte sotmès a informació pública
 - Resolució d'informació pública
 - Oficis d'audiència i recepcions
 - Al·legacions rebudes en Informació pública
 - Certificat de visites
5. Certificat de sessió del Consell Agrari Interinsular
6. MAIN-segona versió de la Memòria després d'informació pública. Inclou annex de contestació a al·legacions.

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 2

7. Peticions d'informes al Consell Econòmic i Social, a la Conselleria competent en economia, i a IB Dona.
8. Informe d'impacte de gènere

Desè. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de treball d'Economia, desenvolupament regional i medi ambient elabora una proposta de dictamen que és elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan, aprova finalment el dictamen el dia 2 d'octubre de 2026.

II. Contingut de l'avantprojecte de Llei

I.- L'avantprojecte de llei tramès per a l'emissió de dictamen consta d'una Exposició de motius, un total de 235 articles, estructurats en un títol preliminar, dotze títols, tres disposicions addicionals, nou disposicions transitòries, una disposició derogatòria, vuit disposicions finals i un annex.

Del contingut de l'exposició de motius, aquest Consell Econòmic i Social considera rellevant posar de manifest el següent contingut:

"(...)

L'agricultura, entesa en aquesta Llei com el conjunt de treballs necessaris per obtenir productes agrícoles, ramaders o forestals, és un sector de l'activitat econòmica que, a diferència d'altres, té una importància que transcendeix la mera producció. La seva rellevància s'estén als àmbits social, territorial, paisatgístic i mediambiental. Així, en una mateixa activitat conflueixen de manera indissociable tres finalitats —productiva, social i ambiental— que configuren una activitat econòmica sostenible.

(...)

Així mateix, l'agricultura no es limita a produir béns, aliments i matèries primeres per a mercats en els quals els consumidors finals i les empreses estan disposats a pagar-ne el valor. També genera béns públics de caràcter social, com la protecció del patrimoni cultural i etnològic, i de caràcter ambiental, com el suport d'hàbitats, la protecció de la biodiversitat, la conservació de varietats i races autòctones, la lluita contra els incendis i la desertificació o la creació de paisatges no urbanitzats, entre d'altres, que no disposen de mercat ni de preu.

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 3

Així doncs, el sector agrari balear té una importància fonamental des del punt de vista ambiental, atès que constitueix un suport essencial per als ecosistemes i, en particular, per al desenvolupament de funcions ecològiques i serveis vital. (...)

El manteniment del sector agrari és una prioritat no sols per les raons ja exposades, sinó també perquè constitueix una peça imprescindible d'un sector turístic de qualitat i de naturalesa, que no es pot desenvolupar sobre la base de l'abandonament del territori i la destrucció del paisatge. Ben al contrari, les sinergies entre el turisme de qualitat i l'agricultura generen un valor afegit al qual les Illes Balears no poden renunciar. Per tot això, el sector agrari es considera un sector estratègic, especialment en el vessant de producció extensiva, pel seu paper fonamental en el manteniment del territori i el paisatge.

Tanmateix, malgrat aquesta funció, estratègica i multifuncional, el sector agrari es troba immers en una crisi profunda provocada per múltiples factors, entre els quals destaquen:

(...)

La Llei estableix una política agrària pròpia, plenament adaptada a les condicions econòmiques, socials i ambientals particulars, que fomenti un desenvolupament sostenible en el medi rural.

(...)

En aquest marc, correspon al Govern de les Illes Balears l'exercici de les competències de la Comunitat Autònoma a què es refereix el títol III de l'Estatut d'autonomia, exceptuant les que són pròpies dels consells insulars o els han estat transferides, sens perjudici de les competències legislatives que corresponen al Parlament de les Illes Balears, d'acord amb l'article 58.1 de l'Estatut d'autonomia.

La Llei 8/1999, de 12 d'abril, d'atribució de competències als consells insulars de Menorca i d'Eivissa i Formentera en matèria d'agricultura, ramaderia, pesca i artesanía, va preveure que el Govern de les Illes Balears es reserva la potestat de programar, desenvolupar i coordinar la política agrària comuna de les Illes Balears; planificar les matèries que afectin l'activitat general de l'economia de les Illes Balears, i establir programes d'actuació d'àmbit supràinsular, entre d'altres.

(...)

Aquesta Llei s'adopta com a mesura legislativa des del reconeixement social i cultural del sector agrari de les Illes Balears i de la seva important labor en l'activitat productiva i el manteniment del paisatge, el territori, el medi ambient, la cultura, les tradicions i els costums més definidors de la identitat balear, tot garantint els drets d'aquest sector en el seu desenvolupament econòmic.

Aquesta Llei neix de la necessitat d'establir una política agrària pròpia de les Illes Balears, adaptada a les condicions econòmiques, socials i ambientals, que fomenti la modernització i el desenvolupament sostenible de l'àmbit agrari i el desenvolupament d'una activitat rendible, de manera que mantingui la política agrària enfocada al reconeixement de la dignitat en tots els vessants que impliquen el sector.

(...)

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 4

Sobre la base de les previsions anteriors, tot i que la Llei persegueix una regulació sectorial concreta amb un criteri tècnic encertat, també cal adoptar un enfocament previ i global que reconegui la dignitat en tots els vessants del sector agrari, amb especial atenció a les necessitats dels agents implicats, per raó de justícia.

(...)"

Així mateix, a l'exposició de motius s'inclou informació corresponent als principis de bona regulació.

II. Pel que fa a la part dispositiva de la norma, la mateixa es correspon a la següent estructura:

- **Títol preliminar: "Disposicions generals".**

- **Títol I "L'exercici i el registre de l'activitat agrària i els drets i les obligacions dels titulars de les explotacions agràries",** inclou els capítols següents:

Capítol I. L'exercici de l'activitat agrària.

Capítol II. L'obligació d'inscripció en el registre agrari i la declaració responsable.

Capítol III. Els registres agraris.

Capítol IV. Els drets i les obligacions dels titulars d'explotacions agràries inscrites.

- **Títol II "Les competències",** inclou els capítols següents:

Capítol I. Les competències en matèria agrària.

Capítol II. Els òrgans col·legiats de consulta i assessorament.

- **Títol III "La producció agrària",** inclou els capítols següents:

Capítol I. Disposicions comunes.

Capítol II. La producció agrària ecològica.

Capítol III. El règim hídric de les explotacions agràries.

Capítol IV. Energies renovables a les explotacions agràries.

Capítol V. Disposicions relatives als productes, subproductes i envasos d'origen agrari i als fems.

Capítol VI. La producció agrícola.

Capítol VII. La producció ramadera.

Capítol VIII. Gestió i aprofitament forestal.

- **Títol IV "L'activitat complementària",** inclou els capítols següents:

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 5

Capítol I. Disposicions generals.

Capítol II. Activitats complementàries relacionades amb la conservació de l'espai natural, la protecció del medi ambient, la formació en tècniques i matèries pròpies agràries i l'elaboració d'estudis i investigacions dels àmbits agrari i rural.

Capítol III. Activitats complementàries artesanals.

Capítol IV. Activitats complementàries agroturístiques i d'agricultura de lleure.

Capítol V. Activitats complementàries relacionades amb èquids.

- **Títol V "Els usos agraris"**, inclou els capítols següents:

Capítol I. Disposicions generals.

Capítol II. Agrupació i divisió de finques rústiques.

Capítol III. Edificacions, construccions i instal·lacions.

- **Títol VI "Implantació d'elements no agraris en sòl rústic"**.

- **Títol VII "Reconeixement dels valors agraris i els serveis ambientals"**.

- **Títol VIII "La transformació i la comercialització"**, inclou els capítols següents:

Capítol I. Principis generals.

Capítol II. La qualitat diferenciada i el producte local.

Capítol III. La transformació de productes agraris i agroalimentaris.

Capítol IV. La promoció i la comercialització dels productes agraris i agroalimentaris de les Illes Balears.

Capítol V. El subministrament de productes agraris i agroalimentaris a les institucions públiques de les Illes Balears.

Capítol VI. La venda directa.

- **Títol IX "La millora del coneixement agrari"**, inclou els capítols següents:

Capítol I. Disposicions generals.

Capítol II. Recerca, desenvolupament i innovació agrària i alimentària.

Capítol III. La transferència del coneixement.

Capítol IV. La formació agrària.

Capítol V. Del sistema d'informació i anàlisi econòmica.

- **Títol X "La funció social i preventiva"**, inclou els capítols següents:

Capítol I. Els joves, les dones i les famílies.

Capítol II. Les persones amb discapacitat.

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 6

Capítol III. Les assegurances agràries, les zones catastròfiques i la prevenció de riscos laborals.

- **Títol XI "L'associacionisme agrari".**

- **Títol XII "El règim d'inspecció i d'infraccions i sancions en matèria agrària i agroalimentària",** inclou els capítols següents:

Capítol I. Disposicions generals, sobre regim jurídic i potestat sancionadora.

Capítol II. La inspecció.

Capítol III. El restabliment de l'ordre jurídic pertorbat i la reposició de la realitat física alterada.

Capítol IV. Infraccions.

Capítol V. Sancions.

Capítol VI. La prescripció i la caducitat d'infraccions i sancions.

Capítol VII. El procediment sancionador

III. Quant a la part final, aquesta es troba conformada per:

Disposició addicional primera: Procediment extraordinari d'incorporació a l'ordenació d'edificacions, construccions i instal·lacions agràries construïdes amb anterioritat a l'entrada en vigor de la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears.

Disposició addicional segona: Notificacions electròniques i assistència en l'ús de mitjans electrònics de la Conselleria d'Agricultura Pesca i Medi Natural i els seus ens adscrits.

Disposició addicional tercera: Requisits per a la implantació de noves explotacions ramaderes avícoles intensives a les Illes Balears.

Disposició transitòria primera: Instrument de gestió forestal sostenible per a les forests públiques.

Disposició transitòria segona: Atribucions i funcions en matèria agrària a Mallorca.

Disposició transitòria tercera: Condicions de les edificacions, les construccions i les instal·lacions vinculades a les explotacions d'oci i autoconsum.

Disposició transitòria quarta: Condicions mínimes per a l'activitat d'agroestada.

Disposició transitòria cinquena: Requisits per assolir la condició d'explotació agrària.

Disposició transitòria sisena: Règim de les explotacions agràries preferents anteriors a aquesta Llei.

Disposició transitòria setena: Règim de les agroestades existents.

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 7

Disposició transitòria vuitena: Règim dels agroturismes existents.

Disposició transitòria novena: Vinculació als planejaments territorials i urbanístics.

Disposició derogatòria única: Normes que es deroguen.

Disposició final primera: Modificació de la matriu d'ordenació del sòl rústic, les categories de sòl, la regulació dels usos i les normes específiques de l'annex I de la Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les directrius d'ordenació territorial de les Illes Balears i de mesures tributàries.

Disposició final segona: Modificació de les definicions de les activitats regulades en la matriu d'ordenació del sòl rústic, de l'annex I de la Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les directrius d'ordenació territorial de les Illes Balears i de mesures tributàries.

Disposició final tercera: Addició d'un paràgraf nou a l'article 45 de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, del turisme de les Illes Balears.

Disposició final quarta: Modificació de l'article 31 de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears.

Disposició final cinquena: Modificació del Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears.

Disposició final sisena: Autorització de desplegament.

Disposició final setena: Desplegament reglamentari.

Disposició final vuitena: Entrada en vigor.

ANNEX: Els fems.

III. Observacions

Primera.- En primer lloc, i pel que fa a la urgència en la tramitació de l'emissió del dictamen, ens remetem al contingut exposat en els Antecedents sisè i setè.

Segona.- Amb caràcter previ a la realització de les observacions generals i particulars que correspongui, es fa manifest que els suggeriments que s'inclouen s'han valorat en atenció al contingut de l'esborrany tramès al Consell Econòmic i Social, amb

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 8

independència que, segons la documentació penjada al web de transparència¹, existeixen versions posteriors del document.

D'altra banda, i prestant especial atenció a l'extensió del document, cal apuntar a la necessitat de comptar amb regulacions clares i, en la mesura del possible, concises, que facilitin la seva comprensió i aplicació.

Tercera.- Pel que fa a la situació del sector primari, cal posar de manifest la següent informació inclosa a la Memòria del CES sobre l'Economia, el Treball i la Societat a les Illes Balears 2025 (<https://memoriacesib.es/2025/>):

"EL SECTOR PRIMARI

2.1 La producció de l'agricultura, la ramaderia i la pesca

La producció total del sector agrari i pesquer durant el 2025 ha estat de 283.851.252 euros, on l'agricultura representa un 54,4%, la ramaderia un 30,9%, la pesca un 7,3% i l'aqüicultura un 7,3% (vegeu el quadre I-2.1 i la gràfica I-2.1).

(...)

QUADRE I-2.1. VALOR DE LA PRODUCCIÓ DEL SECTOR PRIMARI (2025)			
	2021	2022	2023
Producció agrícola	143.810.246	176.059.060	154.168.772
Producció ramadera	56.780.838	66.499.312	82.729.802
Producció agrària	200.591.084	242.558.372	236.898.573
Producció pesquera	18.507.844	19.340.865	18.696.855
Producció aqüícola	14.841.709	15.292.829	16.739.433
Producció pesquera i aqüícola	33.349.554	34.633.693	35.436.288
Producció total	233.940.638	277.192.065	272.334.862

	2024	2025	Var. 24-25
Producció agrícola	141.169.012	154.421.439	9,4%
Producció ramadera	84.699.686	87.723.464	3,6%
Producció agrària	225.868.698	242.144.903	7,2%
Producció pesquera	20.665.742	20.861.230	0,9%
Producció aqüícola	17.119.618	20.845.119	21,8%
Producció pesquera i aqüícola	37.785.360	41.706.349	10,4%
Producció total	263.654.058	283.851.252	7,7%

Font: Estadístiques agràries i pesqueres, IRFAP
(*) Estimació a partir de dades estructurals.

(...)

¹ <https://www.caib.es/indrafront/indicadores/nortra/activo/detalle/32075/ca>

2.2. Agricultura

La producció agrícola durant el 2025 va ser de 154.421.439 euros, un 9,4% superior a la de l'any anterior (vegeu els quadres I-2.2 i I-2.4) i se situa en uns valors semblants a 2023. Com ja s'ha comentat en l'apartat anterior, els darrers anys el règim de precipitacions i les altes temperatures a l'hivern no han afavorit els cultius de secà i han provocat davallades de les produccions en cultius herbacis en extensiu, llenyosos de secà, vinya, plantes mel·líferes, etc. El 2025, en canvi, tot i presentar unes precipitacions totals molt similars a les dels anys anteriors, ha tingut una primavera humida, el que ha fet possible unes millors produccions.

(...)

QUADRE 2.2. PRODUCCIÓ AGRÍCOLA A LES ILLES BALEARS (2025)			
	Superfície en producció (ha)	Producció (t)	Producció final (€)
Cereals	31.949	52.556	12.762.708
Llegums	3.446	2.697	859.064
Farratges	10.859	132.009	8.324.309
Tubercles	886	30.491	17.659.096
Cultius industrials	133	217	928.646
Flors i ornamentals	6	-	4.491.714
Hortalisses	2.007	29.721	39.403.764
Cítrics	1.198	7.545	4.826.978
Fruiters no cítrics	9.088	2.338	2.826.455
Olives*	5.971	7.666	88.612
Oli d'oliva	-	989	8.041.512
Raïm	2.320	8.906	198.212
Vi (hl)**	-	56.233	48.427.260
Altres cultius	12.386	11.907	5.583.110
Total de la producció agrícola			154.421.439

*Una petita part de la producció d'olives es destina a oliva de taula i la resta a la producció d'oli

**Quantitats de vi expressades en hectòlitres (100 litres)

Font: Estadístiques agràries i pesqueres, IIRFAP

(...)

Pel que fa a les diferents illes Mallorca abasta el 90,3% de la producció agrícola de les Illes Balears, Menorca el 4,6%, Eivissa el 4,5% i Formentera el 0,7%. Fora de l'illa de Mallorca tan sols destaquen les produccions de farratges a Menorca, molt lligat al sector lleter, i els cítrics i els productes hortícoles a Eivissa (...).

2.3. Ramaderia

La producció ramadera total per l'any 2025 fou de 87.723.464 euros, un 3,6% més que l'any anterior (vegeu el quadre I-2.8). Els factors que han provocat la pujada del valor de la producció són diversos, en qualsevol cas els més destacats són la pujada de preus dels subsectors boví, oví, aviram, ous i apícola, i l'augment de les produccions de mel i ous.

Per altra banda, la producció de carn segueix a la baixa de tal manera que ja podem parlar d'un fet estructural, amb una davallada sostinguda en el temps de la producció. Aquesta davallada ha afectat sobretot a l'oví i el boví amb davallades de l'ordre del 10-15%, mentre que la producció de carn de porcí s'ha mantingut estable durant aquest 2025.

(...)

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 10

Quarta.- Pel que fa al contingut de la Memòria d'Anàlisi d'Impacte normatiu tramesa per la Conselleria d'Agricultura, Pesa i Medi Natural, cal exposar el següent contingut:

«(...)

1. Oportunitat de la proposta normativa: justificació de la necessitat de la regulació i del rang normatiu i adequació de la regulació als objectius i finalitats de la norma

1.1 Justificació de la necessitat de la regulació

(...)

En aquest marc multifuncional, cal destacar que la regulació que es projecta pretén atendre la modernització i el desenvolupament dels sectors econòmics de l'agricultura, la ramaderia, els sectors agroalimentari i forestal i el desenvolupament rural de les Illes Balears, en compliment del mandat dirigit als poders públics de l'article 130 de la Constitució espanyola.

També, l'article 24.2 de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, estableix que des del reconeixement social i cultural del sector primari de les Illes Balears i de la seva important labor en l'activitat productiva i el manteniment del paisatge, el territori, el medi ambient, la cultura, les tradicions i els costums més definidors de la identitat balear, les administracions públiques de les Illes Balears han d'adoptar les mesures polítiques, jurídiques i legislatives que garanteixin els drets d'aquest sector i dels seus agricultors i ramaders en el seu desenvolupament i protecció.

La realitat ens demostra que a mesura que l'economia progressa, la mà d'obra dedicada a la indústria i al sector dels serveis creix mentre que la mà d'obra consagrada a l'agricultura i la ramaderia disminueix. Així, el sector agrari esdevé un sector deprimat, tant per l'índex de productivitat del treball com pel nivell de vida dels agents que s'hi dediquen.

En aquest context, és necessari redefinir els procediments i mitjans més idonis tendents a afavorir la productivitat agrària, per mitjà d'una normativa clara i definida que, en conseqüència, garanteixi la rendibilitat de l'activitat agrària a les Illes Balears i permeti garantir-ne la continuïtat amb el relleu generacional, facilitant i simplificant les relacions entre els titulars d'explotacions agràries i les administracions públiques.

(...)

3. Anàlisi dels impactes següents:

3.1 Impacte econòmic, que ha d'avaluar les conseqüències de l'aplicació sobre els sectors, col·lectius o agents afectats per la norma, inclòs l'efecte sobre la competència, la unitat de mercat i la competitivitat

En aquest apartat, cal posar de manifest que l'impacte econòmic d'un avantprojecte s'ha de posar en relació amb altres variables, si bé totes tendents a aconseguir un mercat interior amb lliure circulació de serveis per assolir una integració i progrés econòmic equilibrat, de forma sostenible amb el medi ambient, repercutint així en la qualitat de vida individual i col·lectiva.

3.1.1 Lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 11

La Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis en el mercat interior, en el considerant núm. 1 feu constar:

«1) La Comunidad Europea tiene por objetivo estrechar cada vez más los lazos entre los Estados y los pueblos de Europa y garantizar el progreso económico y social. Con arreglo al art. 14, apartado 2, del Tratado, el mercado interior implica un espacio sin fronteras interiores en el que esté garantizada la libre circulación de servicios. El art. 43 del Tratado garantiza la libertad de establecimiento y el art. 49 establece la libre prestación de servicios dentro de la Comunidad. La eliminación de las barreras que obstaculizan el desarrollo de las actividades de servicios entre Estados miembros es un medio esencial de reforzar la integración entre los pueblos de Europa y de fomentar un progreso económico y social equilibrado y sostenible. A la hora de eliminar estas barreras es esencial velar por que el desarrollo de actividades de servicios contribuya al cumplimiento de la tarea, establecida en el art. 2 del Tratado, de promover «un desarrollo armonioso, equilibrado y sostenible de las actividades económicas en el conjunto de la Comunidad, un alto nivel de empleo y de protección social, la igualdad entre el hombre y la mujer, un crecimiento sostenible y no inflacionista, un alto grado de competitividad y de convergencia de los resultados económicos, un alto nivel de protección y de mejora de la calidad del medio ambiente, la elevación del nivel y de la calidad de vida, la cohesión económica y social y la solidaridad entre los Estados miembros».

Així mateix, en el considerant núm. 97 es fa referència a la necessitat de no imposar càrregues innecessàries a les petites i mitjanes empreses, amb els següents termes:

«97) Es necesario establecer en esta Directiva algunas normas sobre la alta calidad de los servicios, que garanticen en particular los requisitos de información y transparencia. Estas normas deben aplicarse tanto en casos de prestación transfronteriza de servicios entre Estados miembros como en casos de servicios prestados en un Estado miembro por un prestador allí establecido, sin imponer cargas innecesarias a las pequeñas y medianas empresas. No deben impedir en ningún caso a los Estados miembros aplicar, de acuerdo con la presente Directiva y otras disposiciones del Derecho comunitario, requisitos de calidad adicionales o diferentes.»

A l'article 1 de la Directiva es preveu que s'estableixen les disposicions generals necessàries per a facilitar l'exercici de la llibertat d'establiment dels prestadors de serveis i la lliure circulació dels serveis, mantenint, al mateix temps, un nivell elevat de qualitat en els serveis. No obstant, la Directiva no afecta a la llibertat dels Estats membres de definir, de conformitat amb la legislació comunitària, el que consideren serveis d'interès econòmic general, con han d'organitzar-se i finançar-se aquests serveis segons les normes d'ajudes públiques i a quines obligacions han d'ajustar-se.

La referida Directiva es va incorporar parcialment al Dret Espanyol mitjançant la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici.

En relació al règim de llibertat d'establiment de prestadors de serveis, a la nova regulació de l'avantprojecte no s'inclouen limitacions temporals ni territorials previstes a l'article 7 de la Llei 17/2009. En qualsevol cas, la declaració responsable o autorització està supeditada al compliment continu de requisits que es puguin verificar per l'autoritat de control, i revocació si escau.

En qualsevol cas, l'accés a una activitat de serveis o el seu exercici no se subordina a requisits prohibits segons els articles 10 i 11 de la Llei 17/2009.

En relació al règim de lliure prestació de serveis per a prestadors d'altre Estat membre, a la nova regulació de l'avantprojecte no es contemplen requisits prohibits segons l'article 12 de la Llei 17/2009.

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 12

En quant a les previsions anteriors, en la nova regulació es preveu que els titulars de les explotacions agràries estan subjectes a la presentació de la declaració responsable per a l'inici de l'activitat agrària davant l'administració pública competent en matèria agrària. En el cas de les explotacions ramaderes que requereixin una autorització prèvia de l'autoritat competent en matèria agrària per a la seva instal·lació o ampliació, s'haurà de tramitar d'acord amb la Llei 8/2003, de 24 d'abril, de sanitat animal.

Així mateix, en el nou avantprojecte es reconeix el principi de llibertat d'exercici de l'activitat agrària, incloent l'activitat complementària, que es poden dur a terme sense més limitacions que les que preveu la legislació vigent aplicable. Al respecte, ambdues es consideren activitats relacionades amb la destinació o amb la naturalesa de les finques i tenen la consideració d'ús admès en tot tipus de sòl.

No obstant, l'exercici de l'activitat agrària i complementària està subjecte a la inscripció en el Registre Autonòmic d'Explotacions Agrícoles, que requereix, els permisos i les declaracions que preveu la legislació sectorial i la Llei 7/2013, de 26 de novembre, de règim jurídic d'instal·lació, accés i exercici d'activitats a les Illes Balears, quan l'activitat agrària requereixi una avaluació d'impacte ambiental d'acord amb la normativa reguladora. En qualsevol cas, a la mateixa Llei 7/2013 s'exclouen, entre altres, les activitats relacionades amb el destí o la naturalesa de les finques referides a l'article 21 de la Llei 6/1997, de 8 de juliol, del sòl rústic de les Illes Balears, a menys que es tracti d'activitats subjectes a una avaluació d'impacte ambiental conforme al Decret Legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, que aprova el text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears; i les activitats subjectes a autorització ambiental integrada, que es regiran per la Llei 9/2022, de 23 de novembre, de règim jurídic i de procediment de les activitats subjectes a autorització ambiental integrada.

En qualsevol cas, cal atendre les normes bàsiques reguladores de registre previstes en les següents disposicions:

- Reial Decret 1054/2022, de 27 de desembre, pel qual s'estableix i regula el Sistema d'informació d'explotacions agrícoles i ramaderes i de la producció agrària, així com el Registre autonòmic d'explotacions agrícoles i el Quadern digital d'explotació agrícola.

- Reial Decret 479/2004, de 26 de març, pel qual s'estableix i regula el Registre general d'explotacions ramaderes.

Així mateix, a la nova regulació es preveu que les persones físiques o jurídiques que exerceixin l'activitat agroindustrial tenen dret, entre d'altres, a exercir l'activitat en un marc empresarial que els permeti competir en igualtat de condicions amb qualsevol altra indústria situada en el territori de la Unió Europea; a assolir una estructura de negoci pròpia i respondre a les necessitats del mercat; i també a col·laborar amb l'administració i les associacions de consumidors en campanyes per millorar el coneixement, si n'és el cas, de les característiques organolèptiques i nutritives dels productes i els hàbits alimentaris de la població.

3.1.2 Unitat de mercat

La Constitució Espanyola, a l'article 38 reconeix la llibertat d'empresa en el marc de l'economia de mercat. Els poders públics garanteixen i protegeixen el seu exercici i la defensa de la productivitat, d'acord amb les exigències de l'economia general i, en el seu cas, de la planificació.

Així mateix, a l'article 139 de la Constitució Espanyola estableix que tots els espanyols tenen els mateixos drets i obligacions en qualsevol part del territori de l'Estat. Cap autoritat podrà adoptar mesures que directa o indirectament obstaculitzin la llibertat de circulació i establiment de les persones i la lliure circulació de béns en tot el territori espanyol.

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 13

La Llei 20/2013, de 9 de desembre, de Garantia de la unitat de mercat, a l'article 7 preveu que la intervenció de les distintes autoritats competents garantirà que no generi un excés de regulació o duplicitats i que la concurrència de vàries autoritats en un procediment no implica majors càrregues administratives per a l'operador que les que es generarien amb la intervenció d'una única autoritat.

En relació a la garantia de les llibertats dels operadors econòmics, a l'article 9 s'estableix que totes les autoritats competents vetllaran, en les actuacions, per l'observació dels principis de no discriminació, cooperació i confiança mútua, necessitat i proporcionalitat de les seves actuacions, simplificació de càrregues i transparència.

Al respecte, a la nova regulació de l'avantprojecte, atès l'article 18 de la Llei 20/2013, no s'adopten mesures o requisits que suposin obstacle a la unitat de mercat.

Tal com s'ha analitzat a l'apartat 3.1.1 relatiu al lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, en el nou avantprojecte es reconeix el principi de llibertat d'exercici de l'activitat agrària, incloent l'activitat complementària, que es poden dur a terme sense més limitacions que les que preveu la legislació vigent aplicable. Així, es preveu que els titulars de les explotacions agràries estan subjectes a la presentació de la declaració responsable per a l'inici de l'activitat agrària davant l'administració pública competent en matèria agrària. En el cas de les explotacions ramaderes que requereixin una autorització prèvia de l'autoritat competent en matèria agrària per a la seva instal·lació o ampliació, s'haurà de tramitar d'acord amb la Llei 8/2003, de 24 d'abril, de sanitat animal.

Així mateix, l'exercici de l'activitat agrària i complementària està subjecte a la inscripció, segons les normes bàsiques reguladores de registre previstes en les següents disposicions:

- Reial Decret 1054/2022, de 27 de desembre, pel qual s'estableix i regula el Sistema d'informació d'explotacions agrícoles i ramaderes i de la producció agrària, així com el Registre autonòmic d'explotacions agrícoles i el Quadern digital d'explotació agrícola.

- Reial Decret 479/2004, de 26 de març, pel qual s'estableix i regula el Registre general d'explotacions ramaderes.

En qualsevol cas, en quant a la cooperació en l'elaboració de projectes normatius, la Llei 20/2013, a l'article 14 estableix:

"1. La red de puntos de contacto para la unidad de mercado establecida en el artículo 26.4 podrá intercambiar información relativa a los proyectos normativos que puedan tener incidencia en la unidad de mercado.

(...)

4. Las memorias de análisis de impacto de los proyectos normativos de conformidad con el artículo 26 de la Ley 50/1997, de 27 de noviembre, del Gobierno (EDL 1997/25084), recogerán una valoración del impacto de unidad de mercado conforme al cumplimiento de los principios recogidos en esta ley, en particular al principio de necesidad y proporcionalidad del artículo 5. Esta valoración deberá realizarse sobre las diferentes previsiones regulatorias incluidas en los proyectos normativos que contengan requisitos o limitaciones al acceso o ejercicio de una actividad económica.

5. En los procedimientos de consulta pública y de audiencia e información pública de las leyes y disposiciones normativas de carácter general, los operadores económicos o sus asociaciones representativas y los colegios profesionales y sus respectivos Consejos Generales podrán pronunciarse sobre el impacto de la normativa en la unidad de mercado."

Al respecte de l'apartat 4 de l'article 14 de la Llei 20/2013, cal tenir en compte que la disposició final quarta de la Llei 20/2013, en la redacció modificada per l'article 6.23 de la Llei 18/2022, preveu que

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 14

l'apartat 4 de l'article 14 de la Llei 20/2013 no té caràcter bàsic i s'aplica exclusivament a l'Administració General de l'Estat i al sector públic estatal.

Així mateix, mitjançant l'article 6.13 de la Llei 18/2022, es suprimeix l'article 23 de la Llei 20/2013, relatiu al Sistema d'intercanvi electrònic d'informació.

3.1.3 Regulació del nou avantprojecte

En quant a la regulació de l'exercici i el registre de l'activitat agrària i els drets i obligacions dels titulars, es tenen en compte els diferents règims d'intervenció administrativa vigents, sense implicar un impacte econòmic afegit.

La nova regulació continua preveient que els titulars de les explotacions agràries estan subjectes a la presentació de la declaració responsable per a l'inici de l'activitat agrària davant l'administració pública competent en matèria agrària.

Així mateix, es preveu que en el cas de les explotacions ramaderes que requereixin una autorització prèvia de l'autoritat competent en matèria agrària per a la seva instal·lació o ampliació, s'haurà de tramitar d'acord amb la Llei 8/2003, de 24 d'abril, de sanitat animal, per la qual cosa la nova regulació no implica un impacte econòmic afegit.

Així mateix, es preveu que l'exercici de l'activitat agrària i complementària està subjecte a la inscripció en el Registre Autònom d'Explotacions Agrícoles, que requereix, els permisos i les declaracions previstes legalment; així, es tracta d'un sistema registral vigent i conforme amb les diferents normes estatals registrals en la matèria sectorial d'agricultura i ramaderia.

En quant a la regulació del règim de competències, es contempla en harmonia amb el sistema vigent de distribució de competències entre l'Estat i la Comunitat Autònoma, el règim d'atribució de competències a la Comunitat Autònoma, i concretament Guberns i als Consells Insulars, el règim d'atribució de competències als municipis; i el règim de mecanismes de col·laboració i d'òrgans col·legiats.

En quant a la producció agrària, es preveu que aquesta, que comprèn la producció agrícola i ramadera i l'aprofitament forestal, es regeix per la normativa comunitària, la de l'Estat, la mateixa llei i la legislació sectorial que hi sigui aplicable.

Es preveu que el Govern de les Illes Balears ha de promoure les mesures adequades amb l'objecte de millorar el control de tota la cadena agrària i agroalimentària, d'acord amb la normativa comunitària d'higiene i seguretat alimentària i amb la Llei 12/2013, de 2 d'agost, de mesures per millorar el funcionament de la cadena alimentària.

En quant a la regulació del règim hídric de les explotacions agràries, el foment de la reutilització d'aigües regenerades, i el règim d'energies renovables en les explotacions agràries es pren en consideració la normativa en vigor amb el conseqüent funcionament, sense implicar-se impacte econòmic afegit.

Així mateix, en quant a les disposicions relatives als productes, subproductes i envasos d'origen agrari i als fems, i relatives als residus d'origen animal, s'atén al règim vigent, incloent la reglamentació comunitària, sense preveure's impactes significatius en la nova regulació.

En quant al règim de gestió i aprofitament forestal, es pren en consideració la normativa estatal a l'hora d'elaborar la nova regulació, sense que impliqui impacte econòmic afegit.

En quant a la regulació de l'activitat complementària, aquesta suposa una via per a millorar la viabilitat econòmica de moltes explotacions agràries, per la qual cosa l'impacte econòmic resulta positiu.

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 15

També, es tenen en compte altres normes d'àmbit més general, com la Llei 7/2013, de 26 de novembre, de règim jurídic d'instal·lació, accés i exercici d'activitats a les Illes Balears.

En quant a la regulació relativa a usos agraris, es prenen en consideració les diferents normatives en vigor, i el funcionament ja existent, per la qual cosa no es preveu impacte econòmic significatiu.

En quant a la regulació del reconeixement dels valors agraris i els serveis ambientals, també es prenen en consideració diferents normatives en vigor, i el funcionament ja existent, per la qual cosa no es preveu impacte econòmic significatiu.

En quant a la regulació de la transformació i la comercialització, es pren en consideració la diversa normativa en vigor relativa a cadena alimentària, i de productors i industrials agroalimentaris de les Illes Balears.

En quant a la regulació de la millora del coneixement agrari, es prenen en consideració la normativa relativa a tecnologia i la innovació, i estadística, per la qual cosa l'impacte econòmic no és directa i vendrà determinat per l'aplicació de la normativa vigent.

Igualment, en quant a la regulació de la funció social i preventiva, es prenen en consideració la normativa relativa a tecnologia i la innovació, i estadística, per la qual cosa l'impacte econòmic no és directa i vendrà determinat per l'aplicació de la normativa vigent.

En quant a la regulació de l'associacionisme agrari, es tracta d'una opció contemplada en diferents normatives estatals, per la qual cosa, sense perjudici de promoure's, no s'efectua cap implementació amb impacte econòmic directa.

En quant a la regulació del règim d'inspecció i infraccions en matèria agrària i agroalimentària, l'impacte econòmic no és directa sinó que ve justificat per un incompliment per part de l'afectat.

Sobre la base de les anteriors previsions, en aquest apartat cal concloure que l'avantprojecte de llei de referència no implica un impacte econòmic significatiu en relació amb les conseqüències de l'aplicació sobre els sectors, col·lectius o agents afectats per la norma, inclòs l'efecte sobre la competència, la unitat de mercat i la competitivitat. En tot cas, mitjançant l'avantprojecte de la llei es persegueix la màxima simplificació administrativa segons s'analitzarà a l'apartat 3.3 relatiu a càrregues administratives que comporta la proposta.

3.2 Impacte pressupostari, amb referència a la incidència eventual de la norma en els ingressos i en les despeses del sector públic

La Constitució Espanyola, a l'article 138 preveu que l'Estat garanteix la realització efectiva del principi de solidaritat consagrat a l'article 2 de la Constitució, vetllant per l'establiment d'un equilibri econòmic, adequat i just entre les diverses parts del territori espanyol, i atenent en particular les circumstàncies del fet insular.

L'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, en el modificació operada per Llei Orgànica 1/2007, de 28 de febrer, a l'article 124 relatiu a la responsabilitat fiscal, preveu que a l'àmbit financer, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears actua d'acord amb els principis d'eficàcia i eficiència i promou la cohesió i el benestar social, el progrés econòmic i la sostenibilitat mediambiental.

La Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, a l'article 49 relatiu als principis de bona regulació, preveu que en l'exercici de la iniciativa legislativa, el Govern de les Illes Balears actuarà d'acord amb els principis de bona regulació, establerts en la normativa estatal bàsica.

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 16

Concretament, la Llei 1/2019, a l'article 49 relatiu als principis de bona regulació, preveu que en l'exercici de la iniciativa legislativa, el Govern de les Illes Balears actuarà d'acord amb els principis d'eficàcia i eficiència, entre altres.

Al respecte, la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, a l'article 129.7 preveu que quan la iniciativa normativa afecti a les despeses o ingressos públics presents o futurs, s'hauran de quantificar i valorar les seves repercussions i efectes, i supeditar-se al compliment dels principis d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.

En relació a la creació d'òrgans col·legiats, la Llei 3/2003 de 26 de març, de Règim Jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, a l'article 18 preveu que per a la creació d'un òrgan col·legiat, s'ha de preveure la dotació dels crèdits pressupostaris necessaris, en el seu cas, per al seu funcionament.

Sobre la base de les anteriors previsions, l'avantprojecte de llei, a l'article 4, reconeix el fet insular amb els següents termes:

«Article 4. Insularitat

De conformitat amb l'article 174 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, l'article 138.1 de la Constitució i l'article 3 de la Llei Orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, les administracions públiques de les Illes Balears, en la seva activitat i les relacions amb l'Administració de l'Estat i amb la Unió Europea, han de preveure la insularitat del territori de la comunitat autònoma com un fet diferencial i mereixedor de protecció especial i prioritària, amb dificultats específiques per assolir la via d'un desenvolupament sostenible, i compensar els efectes negatius que el fet insular provoca en els sectors agrari i agroindustrial i en el desenvolupament rural, a fi de poder competir en igualtat de condicions i drets amb la resta de l'Estat i la Unió Europea.»

En general, mitjançant la nova regulació no s'implica ni un significatiu ni un directe impacte pressupostari, amb incidència directa en els ingressos i en les despeses del sector públic, sinó que, fins i tot es preveuen propostes amb impacte pressupostari positiu, tenint en compte els següent:

La promoció d'inversions en el desenvolupament de tècniques agràries sostenibles, en infraestructures rurals sòlides, nous sistemes de reguiu i potenciació del mercat local, entre d'altres, implica la modernització i desenvolupament del sector econòmic agrari.

En aquest mateix sentit, el foment en l'aplicació dels avenços més recents quant a tècniques de producció, varietat de cultius i estructura de l'empresa agrària, i també programes d'investigació i tecnologia, afavoreixen l'activitat agrària del futur.

Així mateix, es pretén afavorir que l'activitat turística, com a principal activitat econòmica de les Illes Balears, consumeixi les produccions agràries locals; i prestar suport al sector agrari perquè pugui donar una resposta adequada al sector turístic i oferir-li tant matèries primeres locals com també productes transformats a partir d'aquestes, que responguin a les exigències de consum, qualitat i quantitat, de manera que s'afavoreixi el desenvolupament ordenat de l'activitat agrària de les Illes.

En aquest mateix sentit, es pretén possibilitar el desenvolupament d'activitats complementàries lligades a un sector turístic diferenciats, que s'ha de desenvolupar sobre la base de l'oferta d'activitats lligades sempre a l'activitat agrària com a eix principal, i tendent a oferir experiències lligades al territori i al manteniment de l'activitat agrària com a factor de conservació del territori i el paisatge.

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 17

Així, promoure i fomentar activitats complementàries, com a instruments que, a més de les funcionalitats pròpies, contribueixin a generar rendes afegides que permetin l'estabilitat de l'empresa agrària i, en definitiva, del medi ambient i el territori.

També, es preveu promoure l'agroindústria a les Illes balears i fomentar la producció local i els mecanismes de col·laboració per a la promoció d'aquestes produccions en els mercats locals, per estimular el sector productiu primari i la seva estabilitat.

Així, es contempla el foment de noves activitats amb més valor afegit, com també dels processos d'integració vertical en la cadena alimentària per a garantir l'impuls del sector agroalimentari i l'aplicació de mesures concretes d'identificació de l'origen dels productes agroalimentaris i de foment de la producció local.

Així mateix, promoure la venda directa, incrementa el valor afegit de la producció agrària.

Per altra part, es pretén fomentar mesures que promoguin l'ús eficient de l'aigua, en especial quant a la modernització de regadius i l'aprofitament d'aigües regenerades, amb una política transversal de les distintes administracions implicades que garanteixi una qualitat adequada de les aigües depurades per a reg agrícola, i un suport efectiu a les comunitats de regants; així com fomentar mesures destinades a promoure la producció i l'ús d'energies renovables, especialment biomassa.

En qualsevol cas, es preveu la reivindicació de mesures específiques que permetin minorar les dificultats afegides pel fet de la insularitat, amb l'objectiu d'aconseguir fer rendibles les explotacions agràries de les Illes Balears.

Per tant, mitjançant la nova regulació no s'implica ni un significatiu ni un directe impacte pressupostari. En qualsevol cas, la nova regulació no implica la creació de nous serveis administratius ni la modificació dels existents.

No obstant, es preveuen propostes amb impacte pressupostari positiu, segons s'ha analitzat, tenint en compte que és necessari que l'activitat agrària produeixi matèries primeres i productes transformats que responguin a les exigències de consum de productes de proximitat, de qualitat i quantitat suficient, i contribueixi així al desenvolupament ordenat de l'economia. En qualsevol cas, l'estabilitat de l'empresa agrària dependrà del fet que se'n puguin obtenir ingressos suficients per garantir-ne la viabilitat.

(...)

Cinquena.- El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears valora positivament l'avantprojecte de Llei, si bé considera que el text sotmès a consulta es susceptible de determinades modificacions, les quals s'exposaran en els següents apartats.

Sisena.- Amb caràcter general, caldria revisar les remissions al concrets articles que es realitzen al llarg del text a efectes de concordança, així com el contingut que es detalla a l'exposició de motius de l'estructura de l'avantprojecte, atès que hi ha numeracions que no concorden.

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 18

Setena.- En relació al contingut de l'**exposició de motius**, es realitzen els suggeriments següents:

- Incorporar menció a la regulació establerta tant a l'article 129.2 de la Constitució com a la Llei 5/2023, de 8 de març, de Societats cooperatives de les Illes Balears, i, en particular, als seus articles 168 i 169 en els quals s'estableixen una sèrie de mandats, entre els quals destaca el de l'article 169.11 que preveu que el Govern de les Illes Balears ha de fomentar la creació de cooperatives, en les activitats d'agricultura, ramaderia, forestal, en tots els seus processos de producció, transformació, comercialització, innovació i desenvolupament, especialment en activitats relacionades amb el turisme rural, la digitalització i la transició a l'energia verda. Cal promocionar i fomentar la constitució de les comunitats energètiques renovables, des de les cooperatives agràries, entitats del territori.

- D'altra banda, atesa, la manifestada inspiració en la Llei 45/2007, de 13 de desembre, per al desenvolupament sostenible del medi rural, es proposa també incorporar al redactat de l'**exposició de motius** el que estableix la mencionada llei com a mesures de desenvolupament rural sostenible, en particular, el foment de l'activitat econòmica en el medi rural a través de les Cooperatives, i el recolzament per a la seva constitució.

Vuitena.- Amb caràcter general, i pel que fa a la **representativitat de les organitzacions agràries d'àmbit insular**, es suggereix incorporar el reconeixement exprés de la participació de les organitzacions professionals agràries generals e intersectorials representatives a cada illa. Així mateix, entenem que caldria establir criteris objectius i verificables de representativitat, basats en la implantació territorial, estructura activa, nombre d'explotacions associades i activitat acreditada, sense que es condicioni la participació a la implantació estatal, a l'afiliació a una organització d'àmbit estatal ni a la pertinença a una estructura supraautonòmica, entenent que cal garantir la presència de les organitzacions agràries d'àmbit insular en els òrgans de participació,

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 19

consulta i diàleg que abordin matèries amb incidència directa a la illa on estan implantades.

Novena.- D'altra banda i pel que fa al còmput de socis de les organitzacions agràries, es proposa definir un sistema uniforme d'acreditació que permeti diferenciar entre soci titular i explotació i que permeti conèixer la representació econòmica real de cada organització sense interferir en les seves regles internes d'afiliació. A tall d'exemple, el còmput es podria realitzar a una data anual de referència i acreditar-se mitjançant certificació de l'organització que es pogués contrastar amb el Registre d'Explotacions Agràries. En el supòsit de persones jurídiques, comunitats de béns, societats rurals menorquines o explotacions de titularitat compartida, cada explotació s'hauria de computar un sol cop i, alhora, evitar-se el doble còmput d'una mateixa explotació en el si d'una organització.

Desena- Amb caràcter general, es vol fer menció al fet que són múltiples i reiterades al llarg de l'avantprojecte les mencions a diferents registres, si bé en multitud d'ocasions, no es concreta a quin Registre s'està fent menció, entenent com a positiva la incorporació de la informació corresponent a efectes de clarificació i seguretat per als diferents operadors.

Onzena- Pel que fa al contingut de l'article 2 "**Àmbit material**" es proposa valorar la incorporació de la promoció de les entitats d'economia social (cooperatives, Societats Agràries de Transformació i Confraries de pescadors).

Dotzena.- A l'article 7 "**Definicions**", es suggereix l'anàlisi de les següents modificacions i/o addicions:

- Pel que fa a la definició de l'apartat "***n) Agrupació de titulars d'explotacions agràries preferents***":

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 20

a) Es suggereix eliminar la necessitat que en el cas de les cooperatives i les Societats Agràries de Transformació tots els socis siguin titulars d'explotacions agràries preferents.

b) Així mateix, es suggereix la incorporació a l'esmentada definició de les seccions creades per una organització professional agrària mitjançant acord del seu òrgan competent, amb registre diferenciat, verificació anual dels requisits i responsabilitat de l'entitat matriu, estenent els seus efectes a la transformació, venda directa i resta d'activitats per a les quals la llei exigeixi pertànyer a una agrupació d'explotacions preferents.

c) També es considera recomanable revisar el contingut final pel que fa a la menció a *"A aquestes agrupacions també poden pertànyer les societats agràries de transformació de comercialització i les cooperatives agràries que no siguin titulars d'explotacions agràries"*, atès que sembla entrar en contradicció amb la resta.

- Entenem que cal també revisar la redacció de l'apartat **"r) Custòdia del territori"**, per tal de clarificar el seu abast, atès que la menció a «conjunt d'estratègies o tècniques jurídiques» pot conduir a interpretacions ambigües.

- A l'apartat **"u) Explotació agrària familiar"**, es suggereix concretar què inclou el concepte *"nucli familiar"*.

- Pel que fa a la definició corresponent a **"av) Degustació de productes"** es proposa incorporar que la degustació es pugui dur a terme també a les "botigues agràries de producte local" i no sols a les explotacions agràries.

- La definició de granges escola es troba a l'apartat **"aw) Granja escola"**. Ateses les seves característiques i tenint en compte les noves modalitats vinculades a l'explotació, entenem que no resultaria suficient la figura de la granja escola que deixa fora l'allotjament. En concordança, es consideraria adient la incorporació de regulació específica referent a albergs, refugis, cases de colònies i altres modalitats d'estada

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 21

vinculades en qualsevol cas a una explotació agrària preferent, establint la seva capacitat màxima, les condicions d'allotjament, la compatibilitat territorial i la competència per a la seva autorització, etc.

- Centrats en la definició corresponent a **"ax) Biomassa vegetal"** es suggereix que, a més de procedència de la jardineria d'espais privats es pugui preveure la procedència d'espais públics.

- A l'apartat **"az) Empresa de serveis a l'agricultura"**, de conformitat al seu contingut, exclou la possibilitat de desenvolupament d'aquestes tasques en forma de treball autònom, suggerint-se, si escau, la revisió del contingut a efectes de la seva inclusió o la incorporació de la terminologia corresponent que permeti la incorporació d'aquesta fórmula.

- Altrament, es suggereix especificar amb major grau de determinació les diferències entre les definicions corresponents a **"bb) Centre de protecció animal"**, **"bc) Nuclis zoològics d'animals de companyia"** i **"Refugi definitiu per a animals"**, atès que hi ha continguts que semblen regular supòsits idèntics.

- Així mateix, es suggereix la incorporació de les definicions corresponents a:

- 1) **Cadena alimentària** (entesa com el conjunt d'activitats que duen a terme els diferents operadors que intervenen en la producció, transformació i distribució d'aliments o productes alimentaris, excloent les activitats de transport i de l'hoteleria i la restauració).

- 2) **Ingrés agrari**: incloent la definició pròpia de ingrés agrari.

- 3) Terminologia que apareix de forma reiterada al llarg del text, com poden ser **cooperatives, societat agrària de transformació**, etc.

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 22

- Finalment, i per a facilitar la localització de la corresponent terminologia, es proposa valorar la possibilitat de reorganitzar el llistat complet de les definicions incorporades a l'**article 7** per ordre alfabètic.

Tretzena.- Pel que fa al contingut de l'**article 8 "Objectius"**, es suggereix la incorporació com a objectiu, del foment del cooperativisme agroalimentari i les seves activats com a motor fonamental per a la millora de la posició de l'agricultor dins la cadena de valor, a través de les economies d'escala, l'organització de la producció, la seva transformació i la posada de les seves produccions als mercats.

Catorzena.- A l'**article 12 "Els registres insulars agraris"**, es proposa valorar la incorporació de la regulació adient que possibiliti:

a) Autoritzar a les entitats representatives del sector agrari l'accés a la informació corresponent a modificacions i altes als registres, sempre amb respecte a les limitacions vinculades a la normativa d'aplicació.

b) Que els titulars d'explotacions agràries puguin autoritzar aquestes entitats a actuar en la seva representació, d'acord amb el que es disposa l'Article 5 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques o normativa corresponent..

Per tot el que s'ha exposat anteriorment, cal fer esment de la necessitat de dotar, al més aviat possible, del corresponent Decret que reguli de forma integral i completa el registre d'explotacions agràries.

Així mateix, es suggereix a l'**article 12.2** especificar en quins supòsits no es dictarà i notificarà resolució expressa, atès que únicament parla de "*modificacions*", sense que aparegui cap menció a la inscripció inicial, entenent que caldria especificar quin és el procediment que cal seguir per a l'alta.

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 23

Quinzena.- A l'article 13 "Classificació de les explotacions que s'han d'incloure en els registres agraris" pel que fa al contingut de l'article 13.4, s'entén que la informació referent a si es tracta d'una explotació de titularitat única, compartida o familiar hauria de ser considerada informació de caràcter necessari i no voluntari, tal i com s'estableix.

Així mateix, es suggereix establir amb major detall claredat el contingut corresponent a l'article 13.5, la redacció del qual resulta confusa.

Setzena.- A l'article 16 "Obligacions" cal posar de manifest que, tot i que l'avantprojecte regula les obligacions associades a les explotacions agràries, es troba a faltar una regulació completa que cobreixi les obligacions vinculades a les activitats desenvolupades en sol rústic que no forma part de les explotacions però que té també impacta en el sector, especialment en temes de sanitat vegetal i animal.

Per tant, es suggereix incorporar la regulació adient corresponent als drets i deures agraris dels propietaris de sòl rústic que doni cobertura, per exemple, a la possibilitat de dur a terme les activitats necessàries per al manteniment o per a l'activitat agrícola, forestal, cinegètica i ramadera mitjançant l'ús dels mitjans tècnics i les instal·lacions adequades sense que impliquin la transformació de la seva condició o característiques essencials; el deure de mantenir les finques pròpies en condicions adequades, garantir la conservació del sòl i la seva fertilitat, la biodiversitat i el paisatge agrari, etc.

Dissetena.- A l'article 33 "Principis de la producció agrària" es suggereix valorar la incorporació al redactat de contingut referent al seguiment del procediment que estableix la Directiva (UE) 2015/412 del Parlament Europeu i del Consell, d'11 de març, per la qual es modifica la Directiva 2001/18/CE pel que fa a la possibilitat que els estats membres restringeixin o prohibeixin el cultiu d'organismes modificats genèticament (OMG) al seu territori.

Divuitena.- A l'article 37 "Accions de suport als sistemes de producció ecològica" es suggereix incorporar també l'establiment d'una major intensitat en els ajuts als projectes

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 24

que es desenvolupin per cooperatives i societats agràries de transformació inclosos dins els sistemes de producció ecològica o que utilitzin productes obtinguts per aquests sistemes.

Dinovenena.- A l'article 38 "Caràcter estratègic del sector agrari i vinculació de la planificació hidrològica" es proposa analitzar la viabilitat de la incorporació d'un nou punt perquè les explotacions agràries qualificades com a prioritàries o que siguin d'agricultors professionals, a l'hora de sol·licitar una autorització d'un pou per tenir accés a l'aigua, aquesta es pugui realitzar amb una declaració responsable a través d'una comunicació prèvia, sempre i quan els límits demandats de necessitat del cultiu no superin els que s'estableix al Pla Hidrològic i conforme a la normativa que resulti d'aplicació.

Vintena.- A l'article 41 "Règim d'autoritzacions de les infraestructures de regadiu públiques" es suggereix la modificació de la redacció de l'article, de manera que es substitueixi la condició de "*ser declarades d'especial interès estratègic, insular o supramunicipal*" per la declaració d'interès autonòmic, insular o supramunicipal o redacció similar.

Vint-i-unena.- A l'article 83 "Comerç legal de la fusta" es proposa incloure el comerç de la fusta no forestal, provinent de les espècies arbòries de la explotació, i que sigui considerat com a ingrés agrari.

Així mateix, i pel que fa al contingut de l'article 83.2 es suggereix la seva revisió a efectes de clarificar el contingut i l'abast de l'objecte de la regulació incorporada.

Vint-i-dosena.- A l'article 92 "Recuperacions de cultius" es proposa revisar la possibilitat de modificar el redactat de l'article 92.2 amb l'objectiu de que sigui possible la recuperació d'olivars i garrovers sempre que aquests estiguin vius, establint una densitat mínima de 60 oliveres vives per hectàrea i de 20 garrovers vius per hectàrea.

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 25

Vint-i-tresena.- En relació a les previsions incloses a l'**article 101 "Conscienciació sobre el risc d'incendi i capacitació forestal"**, en particular pel que fa a l'**article 101.1**, caldria determinar o remetre a què cal entendre per "*Xarxa Forestal*", atès que no es localitza cap altra menció dins el text.

Vint-i-quatrena.- A l'**article 114 "Concepte"** (dins el capítol referent a Activitats complementàries agroturístiques i d'agricultura de lleure) es suggereix analitzar la viabilitat d'establir, de forma excepcional, a les explotacions de joves incorporats a l'activitat agrària o que hagin estat incorporats a una cooperativa d'explotació comunitària de la terra, que es permeti desenvolupar les activitats d'agroestada des de l'any del seu registre al registre d'explotacions agràries. D'aquesta forma, es permetria que puguin generar ingressos complementaris a l'activitat agrària, garantint els seus ingressos per fer front a les inversions de les explotacions i la continuïtat de l'explotació.

Vint-i-cinquena. - A l'**article 115 "Activitats agroturístiques i d'agricultura de lleure a explotacions agràries preferents"** es proposa, per tal d'evitar interpretacions confuses, que s'inclogui una regulació específica referent als "edificis inadequats".

Vint-i-sisena.- A l'**article 117 "Agroestades a explotacions agràries preferents"** es suggereix modificar el redactat de l'**article 117.1** en coherència a l'aportació realitzada en relació al contingut de l'**article 114** pel que fa a la possibilitat d'excepcionar a les explotacions de joves incorporats a l'activitat agrària o que hagin estat incorporats a una cooperativa d'explotació comunitària de la terra en els termes apuntats anteriorment.

Així mateix, pel que fa tant de les borses temporals com a les borses ordinàries establertes a l'**article 117.4** es proposa valorar la possibilitat d'incrementar el percentatge de places reservades per atorgar-les de forma prioritària a les sol·licituds corresponents a la modalitat d'agroestada d'un 10% a un 20%.

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 26

En relació a la regulació prevista a l'**article 117.5**, es suggereix valorar la possibilitat d'incrementar la bonificació mínima sobre el preu d'adquisició per a les places que es destinin a agroestades del 60% al 90%.

En relació a la regulació corresponent a les activitats complementàries, agroturisme i agroestades, cal exposar que s'exigeix una antiguitat superior a quatre anys com a explotació agrària preferent (**articles 114 i 117**), sense que s'articuli la possibilitat d'acreditació del compliment material dels requisits amb anterioritat a la classificació formal ni s'atribueix la facultat de reduir-lo. Addicionalment i pel que fa a la referència a l'**article 114** de l'entrada en vigor de la llei caldria coordinar-ho amb l'**article 117** per evitar la seva interpretació com un reinici del còmput, si escau.

Es proposa l'anàlisi de la possibilitat de computar l'antiguitat acreditada amb anterioritat a l'entrada en vigor de la nova llei, així com l'articulació de fórmules que permetin l'acreditació del compliment dels requisits materials durant quatre anys encara que la classificació formal com a preferent s'hagi produït amb posterioritat. Finalment, es proposa analitzar la possibilitat de que per l'òrgan competent es pugui establir justificadament un termini inferior atenent a les circumstàncies territorials i econòmiques de cada illa, així com que en els supòsits de canvis de titularitat que mantinguin l'explotació, la base territorial i l'activitat agrària no reiniciïn automàticament el còmput.

Així mateix, cal apuntar que caldria incorporar regulació específica per a proporcionar seguretat jurídica als operadors en relació als expedients que es trobin en tramitació en el moment de l'aprovació de la llei.

En el marc de la regulació corresponent a la reforma i les ampliacions de les edificacions existents, es suggereix valorar la possibilitat de permetre que l'administració corresponent pugui establir percentatges superiors al 20% previst i puguin autoritzar, quan resulti imprescindible, un increment proporcionat d'ocupació o edificabilitat, justificat en necessitats d'habitabilitat, accessibilitat, eficiència energètica, gestió de

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 27

l'aigua, funcionament de l'activitat o protecció patrimonial, sempre respectant la corresponent normativa que resulti d'aplicació.

Centrats en la regulació corresponent al nombre de places i unitat de còmput establerta a l'**article 117 «Agroestades a explotacions agràries preferents»**, en particular pel que fa a l'**article 117.3**, es suggereix la incorporació d'un nombre màxim de 10 places vinculades a cadascuna de les finques registrals integrades a la base territorial de l'explotació preferent, sempre que es disposi d'allotjament legal i adequat, front a les sis places per explotació que s'incorporen a l'avantprojecte o, en cas de no resultar viable, que com a mínim es possibilitin deu places per explotació, així com analitzar la possibilitat d'establiment de la possibilitat d'ampliar motivadament el límit atenent a la dimensió, la viabilitat i la vinculació agrària.

Així mateix, a l'**article 117.3** s'entén que caldria substituir l'expressió «fins a un mínim» per una regla inequívoca.

Pel que fa a la incompatibilitat entre agroturisme i agroestada que es deriva del contingut de l'**article 117.11**, es suggereix valorar la possibilitat de permetre el desenvolupament de modalitats diferents si les mateixes es desenvolupen a finques registrals diferents d'una mateixa explotació, sense que en cap supòsit puguin desenvolupar-se conjuntament sobre una mateixa finca registral més d'un establiment o modalitat d'allotjament.

En el mateix **article 117** i en relació a l'habitabilitat dels edificis destinats a allotjament, es preveu la necessitat de cèdula d'habitabilitat per a habitatges i un certificat tècnic per a altres edificacions. En relació a aquest extrem, es suggereix que, en relació a les edificacions amb un ús previ diferent al residencial o la reforma de les quals afecti a elements estructurals, caldria adequar-se a l'allotjament i complir les condicions d'habitabilitat aplicables als habitatges existents.

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 28

Vint-i-setena.- A l'article 120 "Activitats complementàries relacionades amb èquids", es proposa la seva modificació per tal que l'activitat corresponent "*pràctica*" de l'esport hípic incorporada al **final de l'article 120.1** a les explotacions agràries no es consideri activitat complementària a l'activitat agrària.

Vint-i-vuitena.- A l'article 124 "Directrius i criteris sobre la regulació de les activitats agràries i complementàries" es proposa modificar el contingut de l'**apartat e)** amb l'objectiu que es considerin les tendes de venda directa, incorporant menció a les botigues agràries de producte local.

Vint-i-novena.- A l'article 125 "Informe de l'Administració agrària sobre normes que afecten el sòl rústic" es proposa modificar el redactat a l'efecte d'incloure, si escau, els plans sectorials de carreteres, ambientals, etc. en el seu abast. Així mateix, per a major claredat, caldria que s'indiqui el seu caràcter vinculant.

Trentena.- A l'article 129 "Règim de les edificacions, les construccions i les instal·lacions vinculades a les activitats agrària i complementària" es proposa modificar el redactat de l'**article 129.3** a l'efecte de clarificar que no s'ha d'autoritzar més d'un habitatge unifamiliar per parcel·la.

Pel que fa a la regulació incorporada corresponent a les edificacions fora d'ordenació a l'**article 129.8**, es suggereix valorar la possibilitat d'inclusió de regulació que permeti l'execució d'actuacions vinculades a altres edificacions ubicades a la mateixa finca registral.

En qualsevol cas, aquesta previsió caldria fos coordinada, entre d'altres, amb la **disposició addicional primera** i amb l'**article 129.12**.

Referent al tancament o limitació de camins d'accés, a la proposta no es localitza cap regulació que possibiliti que les explotacions que es vegin afectades per tancaments o limitacions dels seus camins d'accés comptin amb un mecanisme que permeti analitzar

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 29

els perjudicis econòmics, establint els corresponents mecanismes de solució o, en cas de no existir alternativa, que possibiliti la compensació del dany.

Aquests mecanismes caldria incloguessin la identificació de l'administració competent per a resoldre i executar les mesures, així com la necessitat d'un informe de l'administració agrària amb caràcter previ a l'aprovació de noves restriccions que afectin a les explotacions inscrites, en el qual es valori l'accés de titulars, treballadors, proveïdors, maquinària, serveis d'emergència i compradors de venda directa, així com la valoració de rutes alternatives, franges horàries, autoritzacions especials i altres mesures que resultin menys oneroses. Si atès tot l'anterior no resulta possible una alternativa proporcionada, es suggereix la incorporació dels mecanismes escaients que permetin l'avaluació econòmica del perjudici i, si escau, la forma de la seva compensació.

En relació amb les actuacions agràries no subjectes a llicència i, en particular, pel que fa al contingut de l'**article 129.10** referent a les actuacions no sotmeses a llicència urbanística municipal ni comunicació prèvia, es suggereix valorar la incorporació d'una referència expressa al manteniment ordinari de camins i passos agraris que requereixi la retirada d'arrossegaments, aportació o redistribució de terres i reparació de fermes, sempre que no s'obri una nova traça, no s'alteri de forma substancial la topografia i que no s'afectin llits o el domini públic.

S'entén també convenient analitzar la possibilitat d'incorporar la regulació precisa per tal d'aclarir que els paravents poden ser desmuntables o vegetals dins dels límits establerts; les rases per a conduccions agràries poden travessar diferents parcel·les integrades en la mateixa explotació, amb les autoritzacions de la propietat i sectorials necessàries; així com que la inscripció en el Registre d'Explotacions Agràries acredita la vinculació agrària, però no substitueix les autoritzacions ambientals, hidràuliques, de carreteres, costes o patrimoni que resultin exigibles.

Trenta-unena.- A l'**article 138 “Règim d'infraestructures i dotacions de servei relacionades amb les explotacions agràries en sòl rústic”** cal manifestar que una de les

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 30

principals problemàtiques que viu el sector primari de les Illes Balears, i sens dubte dificulta la seva viabilitat a curt termini, és la falta de treballadors causada per la crisi d'habitatge que arrosseguem des d'anys enrere, encara més agreujada a les Illes Pitiüses que impossibilita al pagès i al ramader disposar de treballadors, indispensables en aquesta agricultura minifundista i poc tecnificada, problemàtica que considerem precisa de suport institucional i de solucions urgents.

Per una banda, considerem que la redacció de l'**article 138.4** precisaria ajustar-se atès que no té sentit limitar el foment de solucions residencials únicament a personal contractat mitjançant procediment de gestió col·lectiva de contractacions en origen, donat que no a totes les illes es fa servir aquest procediment, com es el cas de les Pitiüses.

Per tant, es considera precís que la llei contempli les mesures adients per aportar seguretat jurídica en relació a les solucions habitacionals tant a les explotacions prioritàries com als terrenys de cooperatives agràries perquè els seus socis puguin beneficiar-se allotjant personal temporalment, així com regular els requisits mínims que haurien de complir aquests allotjaments; establir, si resulta necessari, un Registre d'aquesta tipologia d'allotjaments.

En concordança a l'anterior, esdevindria necessari modificar el contingut de l'**article 138.4**.

Atesa l'existència de campanyes específiques de poda, plantació, recol·lecció o collita que suposen l'increment puntual de treballadors derivada de la necessitat real de mà d'obra estacional i vist que l'**article 138 "Règim d'infraestructures i dotacions de servei relacionades amb les explotacions agràries en sòl rústic"** estableix mesures de foment limitades a explotacions prioritàries i a determinats supòsits de contractació col·lectiva en origen, es vol posar de manifest la necessitat de valorar la possibilitat d'incorporació d'un règim temporal i simplificat aplicable a explotacions no prioritàries, vinculat a l'acreditació de la necessitat de mà d'obra i al nombre de treballadors, la durada de la

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 31

campanya, els subministraments, el sanejament, la salubritat, la seguretat, la integració ambiental i la retirada de les instal·lacions a la finalització de la campanya.

Trenta-dosena.- Es proposa valorar l'eliminació de l'**article 143 "Activitats de serveis a l'agricultura a antigues construccions agràries"**, atès que a la definició incorporada a l'avantprojecte corresponent a empreses de serveis es troben incloses moltes activitats d'ús industrial, com tallers, concessionaris de maquinaria entre d'altres. En cas de no procedir a la seva eliminació, es considera que caldria la seva regulació vinculada a interès general i que, en qualsevol supòsit, es precisi un informe de l'administració agrària competent al respecte.

Trenta-tresena.- En relació a la regulació incorporada a l'**article 153 "Objectius"** (dins el títol corresponent a La transformació i la Comercialització) i en referència al **punt c)** pensem que la transformació a les explotacions fa que la dimensió de les mateixes comprometi la seva viabilitat, i en aquesta línia, es proposa que es fomentin las inversions a través de les cooperatives o les Societats Agràries de Transformació, ja que aglutinen els productors, i l'amortització i posada en marxa de les inversions es pot rendibilitzar millor, amb l'efecte multiplicador que té.

Trenta-quatrena.- A l'**article 163 "Promoció del producte local"**, per tal d'evitar confusió en els consumidors, s'estimaria necessari incloure la regulació adient per a garantir l'establiment de procediments i controls, així com la certificació dels productes locals.

Trenta-cinquena.- A l'**article 166 "Drets i obligacions"**, es suggereix la valoració de la possibilitat d'incorporació de l'obligació de les indústries que elaborin productes locals de complir amb la utilització de matèries primeres tal i com s'estableix a la definició de producte local a l'**Article 7**.

Trenta-sisena.- A l'**article 173 "Contractació pública de productes agraris i agroalimentaris"** suggerim la modificació de la redacció del seu **primer apartat** per tal

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 32

d'incorporar la valoració de la generació d'una menor petjada de carboni, així com de les empreses d'economia social.

Trenta-setena.- A l'article 174 "Concepte i dret" (referit a la venda directa) es suggereix modificar la seva redacció, atès que, de forma habitual, molts productors transformen els seus productes a les cooperatives de manera conjunta amb la resta de socis, i no es pot garantir que siguin els ingredients d'origen de la seva explotació. La industrialització en comú és un principi fonamental per a la amortització i viabilitat de les inversions com de la pròpia explotació, i caldria incorporar una regulació que cobrés aquesta realitat.

Trenta-vuitena.- A l'article 175 "Superfície destinada a la venda directa", entenem que caldria incorporar expressament les botigues de producció agrària local com espais on es fa venda directa, afegint un nou apartat independent d'aquest article.

Trenta-novena.- A l'article 177 "Finalitats de la venda directa", en concordança, entenem que caldria incorporar a l'**apartat i)** les botigues de venda directa.

Quarantena.- A l'article 186 "Estratègia Balear de Millora del Coneixement Agrari" es proposa incloure la regulació corresponent que permeti que aquesta estratègia sigui presentada i consensuada amb les organitzacions professionals agràries i a les unions de cooperatives de l'àmbit agrari.

Quaranta-unena.- A l'article 188 "Objectius" (dins del capítol corresponent a Recerca, desenvolupament i innovació agrària i alimentària) s'estima adient proposar la inclusió dins l'objectiu de desenvolupament del sector agrari i agroalimentari la promoció i la formació del cooperativisme agroalimentari, tal i com es recull a les Llei 5/2023 de Societats cooperatives.

Pel que fa a les previsions incloses a l'**article 188. h)** que parla de la promoció d'acords de col·laboració, es suggereix incloure, si escau, la possibilitat que els mateixos es realitzin amb entitats privades, atès que únicament es parla d'institucions públiques. El mateix suggeriment resultaria d'aplicació a les previsions incorporades a l'**article 190.h)**.

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 33

Quaranta-dosena.- A l'article 190 "Objectius de la transferència del coneixement" es proposa incorporar a la redacció la promoció de les Cooperatives i les Societats Agràries de Transformació com a societat en la qual els productors adquireixen la doble condició de propietaris, proveïdors i clients, fet que permet avançar en la cadena de valor de la producció.

Quaranta-tresena.- A l'article 195 "Les explotacions agràries familiars", es manifesta la necessitat de revisar el seu contingut als efectes d'ajustar la seva definició i, en particular, el corresponent a la definició d'explotació agrària associativa, per tal d'evitar possibles divergències amb la Llei 19/1995 de 4 de juliol, de Modernització de les Explotacions Agràries.

Quaranta-quatrena.- Des del punt de vista de la regulació corresponent a les actuacions urgents per catàstrofes i fenòmens adversos, i en particular pel que fa al contingut de l'article 200 "Zones catastròfiques", entenem que resultaria adient incorporar un procediment d'emergència clar i àgil que permeti a les explotacions donar inici a les actuacions de caràcter imprescindible en matèria de seguretat i reposició, que establís, per exemple la necessitat de comunicació immediata del dany i el seu corresponent suport gràfic, possibilitat d'execució de mesures de caràcter indispensable per a evitar riscos i increment de danys. El procediment hauria de preveure el termini per a completar la documentació i obtenir les autoritzacions escaients, establint-se la necessitat d'elaboració d'una memòria que permeti diferenciar les actuacions de mera reposició dels elements danyats d'altres actuacions d'ampliació o millora.

A efectes del correcte desenvolupament i sincronització, s'entén que resultaria necessari l'establiment dels mecanismes de coordinació adients entre l'administració agrària i les autoritats ambientals, hidràuliques, territorials, de patrimoni, etc.

Quaranta-cinquena.- A l'article 205 "Cooperativisme", atès el contingut de l'article 169.1 de la Llei 5/2023 de 8 de març, de societats cooperatives de les illes Balears, es considera que caldria revisar si la regulació inclosa en aquest article s'hauria de cenyir a

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 34

les cooperatives, atès que les cooperatives i les Societats Agràries de Transformació tenen sistemes de funcionament diferent.

Adicionalment es considera que a l'**article 205.2.h)** seria convenient especificar que cal que tinguin dimensions suficients que n'assegurin la viabilitat, així com la seva participació o incorporació en entitats associaves o cooperatives.

D'altra banda, es proposa analitzar la possibilitat d'incorporació als supòsits desenvolupats a l'**article 205.2** d'altres matèries com podrien ser la regulació referent als àmbits de la potenciació d'ús de maquinària en comú, suport a la prestació de serveis de gestió tècnica i econòmica, assessorament integral, etc.

Quaranta-sisena.- Atesa la importància de les actuacions referents a la sensibilització de senderistes i excursionistes, es suggereix la incorporació, sota les fórmules que resultin adients, de regulació corresponent al desenvolupament de campanyes de sensibilització per promoure una convivència responsable, així com la implantació de la corresponent senyalització, tot això amb l'anàlisi de la possible inclusió específica d'aspectes com el tancament de barreres i respecte a les parets seques, cultius, ramat, flora i fauna; l'obligació de mantenir els animals de companyia sota control, així com la retirada dels corresponents residus; informació referent als riscos associats a la maquinària, a animals en llibertat, tractaments agrícoles i activitats cinegètiques; identificació clara de camins públics, rutes autoritzades i limitacions temporals justificades, així com la necessària conscienciació del respecte a la propietat privada i absència de dret general de pas per finques privades fora dels camins públics, servituds o itineraris autoritzats.

Quaranta-setena.- En relació a l'educació agrària, tot i que el text inclou una base per al desenvolupament d'activitats pedagògiques infantils, es suggereix la previsió d'un programa estable degudament coordinat amb l'administració educativa, que pugui arribar a totes les illes, tipologies de centres i etapes, amb les corresponents adaptacions de materials per edats, que inclogui visites a explotacions, coneixement dels aliments i

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 35

del territori, orientació acadèmica i professional en la matèria i continguts sobre agricultura, ramaderia i gestió forestal.

Quaranta-vuitena.- A efectes de claredat i seguretat jurídica, es considera adient incorporar expressament, i si escau, a la **disposició derogatòria** i a les corresponents **disposicions transitòries**, la concreta normativa que resultarà derogada i, en particular i si escau, del Decret 39/2015, de 22 de maig, pel qual es fixen els principis generals de les activitats agroturístiques en explotacions agràries preferents de les Illes Balears.

Quaranta-novena.- Pel que fa al contingut de la **Disposició addicional quarta "Notificacions electròniques i assistència en l'ús de mitjans electrònics del Fons de Garantia Agrària i Pesquera de les Illes Balears (FOGAIBA)"** es proposa que es revisi la possibilitat de deixar expressament recollida la possibilitat de representació mitjançant apoderament "Apud Acta".

Cinquantena.- Pel que fa a les **disposicions transitòries sisena, setena i vuitena** per a determinades explotacions preferents i per a agroestades i agroturismes existents, es suggereix aclarir, si escau, la seva aplicabilitat a les renovacions, canvis de titularitat i expedients en curs.

Cinquanta-unena.- Finalment, i amb caràcter addicional a les observacions ja realitzades, es suggereix valorar la possibilitat d'incorporació de:

- a) Quines superfícies forestals precisen d'instrument de gestió i en quin termini.
- b) Les formes d'acreditació de la combinació de superfícies forestals amb pastures.
- c) Quins efectes produeixen els canvis de titularitat, les successions i les reorganitzacions de l'explotació.
- d) Formes de verificar anualment la condició preferent i quin termini existeix per a corregir els incompliments que resultin esmenables.

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 36

e) Establir una regla de coordinació entre els **articles 111, 115, 117, 129, 132, la matriu de sòl rústic i la disposició transitòria novena** que reguli de forma clara quan l'ús queda admès directament, quines obres estan exemptes, quines es sotmeten a comunicació i quines requereixen llicència, quins informes o autoritzacions sectorials continuen essent exigibles, quina administració resol cada tràmit i com es coordinen els terminis, per tal d'establir una aplicació uniforme i previsible.

Per a concloure, es vol posar de manifest un conjunt d'actuacions addicionals que es considera precis es prenguin en consideració atenent al contingut de l'avantprojecte:

1) Vinculat al reconeixement de la doble i triple insularitat que es realitza a l'article 5 "Insularitat" en el seu segon paràgraf caldria analitzar i regular mitjançant els procediments adients mesures que permetin l'avaluació periòdica i diferenciada dels costs de transport, consums, energia, serveis, comercialització i accés a la formació a cadascuna de les illes; l'establiment de criteris de correcció insular a les ajudes, inversions i convocatòries agràries; la previsió pressupostària suficient per a finançar les mesures compensatòries; la publicació d'indicadors i avaluació anual dels seus resultats, amb la participació de les organitzacions agràries i unió de cooperatives representatives de les illes afectades.

2) Pel que fa al finançament agrari amb càrrec a l'Impost sobre estades turístiques, regulat a la Llei 2/2016, de 30 de març, de l'impost sobre estades turístiques a les Illes Balears i de mesures d'impuls del turisme sostenible, atesa la contribució de les explotacions agràries al paisatge, al territori i a la imatge de les Illes Balears com a destí, es posa de manifest la necessitat d'establir mecanismes i línies de finançament estables adients per a afavorir el turisme sostenible que estigui destinada a explotacions agràries actives.

Així mateix, es considera que aquest finançament ha de resultar suficient, estable i diferenciat de les ajudes ordinàries a la producció. A més a més, caldria que el mateix

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 37

tingués presents criteris de distribució insular que tinguin en compte la doble i triple insularitat, etc.

3) Cal fer esment també al suggeriment d'anàlisi de la possibilitat de crear subvencions per a inversions en allotjaments temporals.

4) Pel que fa a l'educació i amb mires al futur, es suggereix el desenvolupament d'un pla de formació agrària que contempli, entre d'altres, la formació professional inicial, formació contínua i acreditació de competències, capacitació de titulars, treballadors i persones que s'incorporin al sector, mesures per possibilitar l'especialització del personal tècnic, promoció dels convenis de col·laboració vinculats, desenvolupament de pràctiques a explotacions i empreses agràries, així com mesures de recolzament que possibilitin el desplaçament i allotjament quan resulti necessari, així com la potenciació de les modalitats de formació no presencials en els casos que resultin d'aplicació.

IV. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat l'Avantprojecte de Llei Agrària de les Illes Balears, i sol·licita al Govern de les Illes Balears que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

La secretària general

Vist i plau

Pilar Torrebella Seguí

El president

Francisco Fiol Amengual

Dictamen núm. 38/2026_ Pàg. 38

Govern de les Illes Balears

DOCUMENT ELECTRÒNIC

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

b9b060b0e6a0bef2b5ef28a94030f56a2c32a35419095098f04cf3132b2ab378

ADREÇA DE VALIDACIÓ DEL DOCUMENT

<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=b9b060b0e6a0bef2b5ef28a94030f56a2c32a35419095098f04cf3132b2ab378>

INFORMACIÓ DELS SIGNANTS

Signant

FRANCISCO JESUS FIOL AMENGUAL

PRESIDENT

CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS

COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Data signatura: 02-10-2026 15:10:52 GMT+0200

"Data signatura" és la data que tenia l'ordinador del signant en el moment de la signatura

Raó: Per petició de firma directa

Signant

MARIA PILAR TORREBELLA SEGUI

SECRETÀRIA GENERAL

CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE LES ILLES BALEARS

COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Data signatura: 02-10-2026 15:09:44 GMT+0200

"Data signatura" és la data que tenia l'ordinador del signant en el moment de la signatura

Raó: Per petició de firma directa

Firma amb segell de temps: 02-10-2026 15:11:01 GMT+0200

METADADES ENI DEL DOCUMENT

Identificador: ES_A04022613_2026_k47jnh5dp73p3is85tgoqq2k24l8a

Nom del document: Dictamen_A_Llei_Agrària-signat__2026-179094666693_.pdf

Versió NTI: <http://administracionelectronica.gob.es/ENI/XSD/v1.0/documento-e>

Tipus de document: Altres

Estat elaboració: Original

Òrgan: A04022613

Data captura: 02-10-2026 15:10:57 GMT+0200

Origen: Administració

Aquesta és una còpia autèntica imprimible d'un document electrònic. Podeu comprovar la seva validesa al següent enllaç:

<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=b9b060b0e6a0bef2b5ef28a94030f56a2c32a35419095098f04cf3132b2ab378>

CSV: b9b060b0e6a0bef2b5ef28a94030f56a2c32a35419095098f04cf3132b2ab378

